

חוק הגטאות הגרמני ה- ZRGB – קצבה מגרמניה למי שעבד בגטו Pension for former ghetto workers (ZRGB)

הסבר ותרגום לטופס ZRGB 100

הקדמה

לאור פניות רבות של ניצולי שואה ובני משפחותיהם אשר קיבלו טפסים בגרמנית או בגרמנית/אנגלית מה- Deutsche Rentenversicherung בגרמניה, אנו בעמותת "אביב לניצולי השואה" החלטנו להירתם למשימה ולכתוב הסבר ותרגום לעברית של השאלון. יש לציין כי נושא הקצבה הגרמנית בגין עבודה בגטו הוא נושא סבוך. מובהר בזאת כי המידע בדף הסבר זה הינו כללי, ואינו מהווה בשום צורה שהיא יעוץ משפטי מחייב מטעם עמותת "אביב לניצולי השואה". המידע איננו כולל את מלוא היקף הסוגיות המשפטיות או הנסיבות האישיות הרלוונטיות השונות. הניסוח בדפים אלה הינו בזכר אך מתייחס לגברים ונשים כאחת.

מי זכאי?

קורבן רדיפות הנאצים שעבד בגטו עשוי להיות זכאי לקבלת קצבה חודשית מהביטוח הלאומי הגרמני אם הוא עומד בכל הקריטריונים 1-3:

1. הוחזק בגטו סגור או פתוח.
2. עבד "ברצון וללא כפייה" במהלך תקופה זו בגטו שהיה תחת שלטון או סיפוח גרמני ישיר או השפעה גרמנית. (מי שעבד תחת אלימות או איומי נשק נחשב כעובד כפייה ולא עובד מרצון).

הסבר על התוכנית:

- בקשות רבות לקבלת פנסיה סוציאלית לפי חוק הגטאות (ה-ZRGB) למי שעבד בגטו נדחו בעבר. בעקבות פסיקת בית המשפט העליון בגרמניה שונו הקריטריונים, ולכן כל התיקים שנדחו בעבר עוברים בדיקה נוספת.
- בגובה הקצבה החודשית שתיקבע משתנה מתיק לתיק לפי קריטריונים אישיים של כל אחד ואחת (גיל בתקופת השואה, תקופת השהות בגטו, תקופות נוספות לאחר השואה שנלקחות בחשבון וכו').
- ככלל, ישולם גם תשלום רטרואקטיבי ממועד המוקדם להגשת הבקשה. (ע"פ תיקון חדש לחוק, במרבית המקרים, תחילת התשלום מ- 1997- התייחסות מורחבת לתיקון בהמשך).

- אם הוגשה בקשה בעבר, ומגיש הבקשה נפטר טרם אישורה, יקבלו היורשים את התשלום המגיע לנפטר עד ליום פטירתו. בן/בת הזוג של מי שעמד בקריטריונים ונפטר (גם במידה ולא הגיש בקשה בעודו בחיים) זכאי להגיש בקשה לקבלת פנסית שארים. (ישנם מקרים בהם אף אם לא הוגשה בקשה לגרמניה, יהיו היורשים זכאים להגיש בקשה לתשלום על התקופה הקבועה בחוק ועד יום הפטירה)
- מי שטרם הגיש בקשה לפנסיה סוציאלית בגין עבודה בגטו, ועומד בקריטריונים לקבלתה, עדיין יכול להגיש בקשה.
- הביטוח הסוציאלי הגרמני בודק מחדש את כל התיקים שנדחו בעבר, אך הדבר עלול לקחת זמן (התיקים מטופלים לפי תאריכי לידה של המבקשים, כך שהמבוגרים ביניהם יטופלו ראשונים). מי ששינה את כתובתו בשנים האחרונות חייב לעדכן את כתובתו הנוכחית ישירות בגרמניה.
- הפנסיה הסוציאלית בגין עבודה בגטו לא נחשבת כהכנסה לצורך חוקי הביטוח הלאומי.
- תשלום רטרואקטיבי לרנטה הסוציאלית משנת 1997: בתחילת חודש יוני 2014 קיבל הבונדסטאג הגרמני את הצעת החוק של ממשלת גרמניה לתיקון החוק המקורי לתשלום קצבות לעובדי גטו לשעבר (ZRBG). על פי התיקון לחוק, כמעט כל הזכאים יוכלו לקבל את הקצבה המבוססת על תקופת העסקתם בגטו, רטרואקטיבית, החל מה-1 ביולי 1997. מוסדות הביטוח הפנסיוני בגרמניה האחראים יערכו חישוב מחדש של סכום הגמלה החודשית ללא צורך בפנייה אליהם ויעדכנו את כל הזכאים על זכותם לבחור בין המשך תשלום הגמלה החודשית העדכנית או תשלום רטרואקטיבי חד-פעמי בשילוב גמלה חודשית מופחתת בעתיד.

ומה בנוגע לתשלום בסך 2000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו?

- מי שהגיש בקשה לפנסיה סוציאלית לפי ה-ZRGG וגם בקשה לקבלת תשלום חד-פעמי של 2,000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו: **החל מאוגוסט 2011** ניתן לקבל את ה-2000 אירו מקרן הפיצוי הגרמנית **בנוסף** לקבלת פנסיה סוציאלית לפי חוק הגטאות הגרמני (ה-ZRBG). מדובר בשינוי משמעותי (מאחר שבעבר היה צריך לבחור בין 2 התוכניות).
- מי שטרם הגיש בקשה לקבלת ה-2000 אירו מקרן הגטאות הגרמנית והוא עבד בגטו ללא כפיה, מומלץ להגיש בקשה לקרן הגטאות הגרמנית בהקדם.
- מי שאינו זוכר האם כבר הוגשה בקשה לקרן הגטאות הגרמנית, מומלץ לפנות לגרמניה בטלפון 0049 22899 7030 0 ולברר לפי שם ותאריך לידה באם כבר קיים תיק. אם כן- אין צורך בהגשת בקשה חדשה.
- ניתן להגיש בקשה לקרן הפיצוי הגרמנית עבור עבודה ללא כפיה בגטו ללא הגבלת זמן. מומלץ בכל מקרה להגיש את הבקשות בהקדם האפשרי.

• **עדכון- הכרה בערים חדשות כגטאות:** לאחרונה הוספו רבות מערי בולגריה וערים ספורות מרומניה, לרשימת גטאות בה נעזרים הגרמנים לקביעת זכאות לפיצויים על עבודה בגטו. לפיכך מומלץ למי שהיה בערים אלו, ועבד במהלך שהותו בתקופה בה הוכרה העיר כגטו- להגיש בקשות לקבלת פיצויים על עבודה בגטו. את רשימת הגטאות ניתן למצוא באתר העמותה.

• **עדכון: הרחבת תנאי הזכאות גם לגטאות שהיו תחת השפעה גרמנית בלבד:**

בעבר חוק הגטאות הגרמני (ZRBG) העניק רנטה סוציאלית על עבודה בגטו רק לניצולים שעבדו בגטאות שהיו בשטח שנכבש או שסופח על ידי הרייך הגרמני.

על פי תיקון גם ניצולים שעבדו בגטאות שהיו בשטח תחת ההשפעה של הרייך הגרמני כמו למשל סלובקיה, רומניה (למשל צ'רנוביץ) וסין (למשל שנחאי) עשויים להיות זכאים לרנטה סוציאלית על עבודה בגטו, מעבר לזכאותם לפיצוי החד פעמי בסך 2,000 יורו.

לפיכך מומלץ לניצולי שואה שקיבלו את הפיצוי החד פעמי בסך 2,000 יורו על עבודה בגטו ושלא הגישו בקשה לקבלת רנטה סוציאלית על על עבודה בגטו, להגיש תביעה לקבלת רנטה זו.

ניצולים שעבדו בגטאות אלו ושהגישו בעבר בקשה לרנטה סוציאלית על עבודה בגטו ונדחו בגלל שהגטאות לא היו בשטח שנכבש או סופח על ידי הגרמנים, אינם צריכים להגיש בקשה חדשה ויקבלו מכתב מגרמניה המידע אותם על השינויים החדשים.

הנחיות לגבי הטופס לפי ה-ZRBG:

1. יש למלא את הטופס בשפה האנגלית או הגרמנית.
2. דף ההסבר והתרגום מתייחס לטופס **ZRGB 100** בלבד. קיימים טפסים נוספים שההנחיות לגביהם שונות.
3. מומלץ לצלם את הבקשה, על מנת שיישאר לך עותק.
4. **יש לשלוח את טופס הבקשה לכתובת הבאה** (אלא אם כן רשומה במכתב כתובת אחרת)

Deutsche Rentenversicherung – Rheinland

Koenigsallee 71

40215 Duesseldorf

Deutschland - Germany

מידע נוסף:

ישירות בגרמניה Deutsche Rentenversicherung - Rheinland בטל. 0049-211-937-0

פקס: 0049-211-937-3096

בשאלות ניתן לפנות לעמותת "אביב לניצולי השואה" בכתובת המייל info@avivshoa.co.il

או דרך אתר העמותה www.avivshoa.co.il דרך "צור קשר".

בברכה,

עמותת "אביב לניצולי השואה"

טופס ZRGB 100 – תרגום חופשי לעברית

שאלה 1 – פרטים אישיים של מגיש הבקשה:

שם משפחה, שם פרטי, שם מלידה, שם אחר בעבר, תאריך לידה, זכר/נקבה, אזרחות (גם אזרחויות קודמות), מקום לידה (ארץ, אזור) כתובת מדויקת כיום, מיקוד, עיר, ארץ, טלפון (אין חובה לציין), פקס/אי-מייל (אין חובה לציין)

מצב משפחתי: לא נשוי (רווק, אלמן, גרוש) או נשוי/נשוי מחדש.

שאלה 2 – בקשה ע"י צד ג' (יש למלא רק אם אדם שלישי ממלא את הטופס בשם הניצול, לדוגמא מיופה כח, אפטרופוס או עו"ד). יש לצרף יפוי כח או החלטת בית המשפט.

שם משפחה, שם פרטי, משרד (מספר תיק אם יש)

בתפקידו/ה כנאמן מטעם בית המשפט / אפטרופוס / נציג מורשה / מיופה כח

כתובת מדויקת, מיקוד, עיר, ארץ, טלפון (אין חובה לציין), פקס/אי-מייל (אין חובה לציין)

שאלה 3- פרטים אודות הרדיפות. נא לצרף מסמכים רשמיים רלוונטיים הנמצאים ברשותך.

שאלה 3.1- האם אתה יהודי? לא / כן

שאלה 3.2- האם אתה מוכר כקורבן רדיפות הנאצים?

לא.

כן, (לדוגמא ה-BEG, ועידת התביעות, משרד האוצר) - נא לפרט ולציין מספר התיק.

שאלה 4- פרטים לגבי העבודה בגטו. נא לצרף כל מסמך רלוונטי הנמצא עדיין ברשותך.

שאלה 4.1- באיזה גטו הוכרחת לשהות?

(a) עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

(b) עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

(c) עיירה/עיר, מחוז, אזור- ארץ - מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

שאלה 4.2- האם עבדת בזמן השהייה באחד הגטאות שהוזכרו בסעיף 4.1?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/מעביד _____

סוג העבודה _____

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/מעביד _____

סוג העבודה _____

כן, (c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/מעביד _____
 סוג העבודה _____

שאלה 4.3 - האם עבדת גם מחוץ לגטו/גטאות שצויין/נו בסעיף 4.1?
 לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____

האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____

האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

כן, (c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 מקום העבודה/מעביד _____

האם חזרת לגטו כל יום? כן / לא

שאלה 4.4 - האם אתה יזמת את חיפוש העבודה בגטו (סעיף 4.2) או מחוץ לגטו (סעיף 4.3) או שהיא הוצעה לך לדוגמא על ידי ה"יודנראט"?

כן, שם הגטו _____, כן, שם הגטו _____, כן, שם הגטו _____

לא, כפו עלי לבצע את העבודה האמורה נגד רצוני, בלא שיכולתי לסרב לעבודה מבלי להסתכן בגופי, חיי או החופש שנתר לי.

שימו לב: בסעיף זה מומלץ לסמן "כן" בחלק הראשון ולפרט את שם הגטו ולעבור לסעיף 5. (מומלץ לא לסמן את המשפט המופיע בטופס: **"לא,** כפו עלי לבצע את העבודה שהזכרתי נגד רצוני בלא שיכולתי לסרב לעבודה מבלי להסתכן בגופי, חיי או החופש שנתר", אלא לעבור הישר לסעיף 5).

הסבר: על מנת שתוכר על ידי התוכנית, העבודה שבוצעה בגטו או מחוצה לו צריכה הייתה להיות עבודה שבוצעה מרצון ו"ללא כפייה".

שאלה 5 - האם יש תקופות נוספות של רדיפות על ידי הנאצים? נא לצרף מסמכים שברשותך.

האם סבלת ממעשי אלימות נוספים של הנאצים (לדוגמא טלאי צהוב, חיים בסתר או תחת שם אחר, עבודות כפיה או מחנות ריכוז)?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 סוג הרדיפה _____

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____
 סוג הרדיפה _____

כן, (c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

סוג הרדיפה _____

שאלה 6- תקופת שהייה בגרמניה. נא לצרף מסמכים שברשותך.

שאלה 6.1 האם שהית בגרמניה לאחר תקופת הרדיפות (לדוגמא במחנה עקורים)?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום השהות _____

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום השהות _____

כן, (c) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום השהות _____

שאלה 6.2 האם עבדת בגרמניה?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/שם המעביד _____

סוג העבודה _____

כן, (b) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

מקום העבודה/שם המעביד _____

סוג העבודה _____

שאלה 7- תקופות ביטוח פנסיוני מחוץ לגרמניה. נא לצרף מסמכים שברשותך.

שאלה 7.1- האם שילמת דמי ביטוח פנסיוני כלשהם לגורם מבטח מחוץ לגבולות גרמניה?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____ (הערה: הכוונה היא גם לתשלומים

לביטוח הלאומי הישראלי)

הגורם המבטח

המדינה

מס' הפוליסה/מספר תיק הביטוח מחוץ לגרמניה

שאלה 7.2- האם לאחר שמלאו לך 15 שנים התגוררת דרך קבע בארצות השפלה, או לאחר שמלאו לך 16 שנים

התגוררת דרך קבע באחת הארצות הבאות: אוסטרליה, קנדה/קוויבק, דנמרק, פינלנד, איסלנד, ישראל,

ליכטנשטיין, נורבגיה, שבדיה, שווייץ?

לא.

כן, (a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

המדינה

שאלה 8- תקופות בהן למדת בבית ספר/ בית ספר מקצועי/ בית ספר גבוה (גם מחוץ לגרמניה)
האם לאחר שמלאו לך 17 שנים בקרת בבית ספר, או בבית ספר מקצועי, או בבית ספר גבוה? נא לצרף את כל
המסמכים הרלוונטיים שברשותך, כגון תעודות מבית הספר, אישורים על לימודים בבית ספר גבוה.
לא.

כן, a) מתאריך (חודש/שנה) _____ ועד תאריך (חודש/שנה) _____

שאלה 9- פרטים על ילדים

האם גידלת ילדים, שנולדו לפני ה- 1.1.1950?

לא.

כן, a) נולדה (יום/חודש/שנה)

במקום _____

כן, b) נולדה (יום/חודש/שנה)

במקום _____

שאלה 10- הטבות אחרות

האם הנך מקבל, קיבלת או הגשת בקשה לקבלת אחת מההטבות שלהלן?

סוג ההטבה

10.1 קצבת שארים המוענקת על ידי ממשלת גרמניה

לא.

כן, פרטי הנפטר: שם משפחה, שם פרטי, שם מלידה, תאריך לידה (יום/חודש/שנה)

מספר הפוליסה הגרמנית _____

10.2 הטבות בהקשר לביטוח תאונות בגרמניה או מחוצה לה

לא.

כן, מועד התאונה (יום/חודש/שנה), סוג ההטבה

מספר התיק _____

הרשות המשלמת _____

10.3 הטבה מכוח ההכרה בעבודה בגטו מטעם ה- "Bundesamt fuer zentrale Dienste und offene

"Vermögensfragen" (הערה: הכוונה היא לתשלום של ה-2000 יורו מקרן הגטאות הגרמנית)

לא.

כן, מספר התיק _____

שאלה 11- הצהרת המבקש

הריני מצהיר שלפי מיטב ידיעתי כל הנאמר לעיל בטופס זה ובמסמכים המצורפים לו הינו אמת. הריני מתחייב להודיע מיידית לרשויות הפנסיה הגרמניות על כל שינוי בכתובתי שיחול בין הגשת תביעה זו ובין תחילת התשלומים האמורים.

הריני מסכים שרשויות הפנסיה הגרמניות יבדקו את כל המסמכים והתיקים מטעם בתי המשפט והרשויות הנוגעים לתביעה שלעיל, ובפרט אלה הנוגעים לפיצויים.

שאלה 12 – הצהרת אמת של המבקש

הנני מצהיר שלפי מיטב ידיעתי כל הנאמר לעיל אמת ולא הסתרתי שום מידע נדרש. אני מבין כי במידה והמידע שאני מוסר אינו אמין, ינקטו נגדי צעדים משפטיים.

מקום, תאריך _____

חתימת המבקש _____

פירוט המסמכים שצורפו: _____

לעיתים מצורפים לבקשה שני מסמכים נוספים:

1. **אישור חיים** (מסמך המסומן בצד שמאל למטה בסימון A 1003 או בסימון אחר) – יש למלא פרטים ולאשר על ידי גוף רשמי עם חותמת רשמית (לדוגמא בנק, המוסד לביטוח לאומי, בית חולים, קונסוליה, קהילה יהודית, סוכנות רווחה (כמו יד שרה) או שי"ל- שירות יעוץ לאזרח מטעם העירייה או הרשות המקומית).
2. **הצהרה לצורך תשלום** (מסמך המסומן בצד שמאל למטה בסימון A 1059 או R 851 או בסימון אחר) – יש למלא ולהחתים על ידי פקיד בבנק בו הנך מבקש לקבל את התשלום (חשוב לציין מספר חשבון, קוד הבנק, IBAN, SWIFT CODE, שם וכתובת הבנק).

בהצלחה!

המידע בדף הסבר ובתרגום זה הינו כללי, ואינו מהווה בשום צורה שהיא יעוץ משפטי מחייב

מטעם עמותת 'אביב לניצולי השואה'.

מרוכז ע"י עמותת אביב לניצולי השואה (ע"ר) – מיצוי זכויות: הדרכה, יעוץ והכוונה **כל הזכויות שמורות** ©